

ශ්‍රී ලංකා නිවාස සංවර්ධන මූල්‍ය සංස්ථා බැංකුව - 2020

1.1 මතය

ශ්‍රී ලංකා නිවාස සංවර්ධන මූල්‍ය සංස්ථා බැංකුවේ (“බැංකුව”) 2020 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනය, හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්, සාරාංශ ගත වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවලින් සමන්විත 2020 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාව සමග සංයෝජිතව කියවිය යුතු 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ සහ 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

2020 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින් බැංකුවේ මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය ක්‍රියාකාරීත්වය හා මුදල් ප්‍රවාහ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.2 මතය සඳහා පදනම

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති වලට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර.) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිති යටතේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ සහ ඊට සම්බන්ධ පාර්ශවයන්ගේ වගකීම

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති වලට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍යවන අභ්‍යන්තර පාලනයන් තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී බැංකුව අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාමේ හැකියාව තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීමක් වන අතර, කළමනාකාරීත්වය බැංකුව ඇවර කිරීමට අදහස් කරන්නේ නම් හෝ වෙනත් විකල්පයක් නොමැති විටදී මෙහෙයුම් නැවැත්වීමට කටයුතු කරන්නේ නම් හැර අඛණ්ඩ පැවැත්මේ පදනම මත ගිණුම් තැබීම හා බැංකුවේ අඛණ්ඩ පැවැත්මට අදාළ කරුණු අනාවරණය කිරීමද කළමනාකරණයේ වගකීමකි.

බැංකුවේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධ වගකීම, මේ සම්බන්ධ පාර්ශව විසින් දරනු ලබයි. 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16 (1) උපවගන්තිය ප්‍රකාරව, බැංකුවේ වාර්ෂික සහ කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යාම අවශ්‍ය කෙරේ.

1.4 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම

සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇති වන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණකගේ වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතික වීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත් ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති

ප්‍රකාරව විගණනය සිදුකිරීමේදී එය සෑම විටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයන් ඇතිවිය හැකි අතර මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි බලපෑමක් විය හැකි බව අපේක්ෂා කෙරේ.

මා විසින් වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුබවින් යුතුව ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය කරන ලදී. තවද,

- වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයන්ගේ අවදානම හඳුනාගැනීමේදී හා තක්සේරු කිරීමේදී අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පටිපාටි සැලසුම් කිරීමෙන් වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවන්නාවූ අවදානම් මගහරවා ගැනීමට, ප්‍රමාණවත් සහ සුදුසු විගණන සාක්ෂි ලබාගැනීම මාගේ මතයට පදනම් වේ. වරදක් නිසා සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවක් හේතුවෙන් සිදුකරන ලද ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයක් හඳුනා නොගැනීම මගින් සිදුවන්නාවූ බලපෑම ප්‍රබල වන අතර, දුස්ස්ථානය, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීම, වේතනාන්විත මගහැරීම හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මගහැරීම වංචාවක් ඇතිවීමට හේතුවේ.
- අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පටිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස සමාගමේ අභ්‍යන්තර පාලනය සම්බන්ධයෙන් අවබෝධයක් ලබාගන්නා ලදනමුත්, අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳමතයක් ප්‍රකාශ කිරීමට අදහස් නොකරයි.
- කළමනාකරණය විසින් අනුගමනය කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය සහ යොදා ගන්නා ලද ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල හා සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම්වල සාධාරණත්වය ඇගයීම.
- සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් හේතුවෙන් සමාගමේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ ප්‍රමාණාත්මක අවිනිශ්චිතතාවයක් තිබේද යන්න සම්බන්ධයෙන් ලබාගත් විගණන සාක්ෂිමත පදනම්ව ගිණුම්කරණය සඳහා ආයතනයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ පදනම යොදා ගැනීමේ අදාළත්වය තීරණය කරන ලදී. ප්‍රමාණවත් අවිනිශ්චිතතාවයක් ඇති බවට මා නිගමනය කරන්නේ නම් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඒ සම්බන්ධයෙන් වූ හෙළිදරව්කිරීම් වලට මාගේ විගණන වාර්තාවේ අවධානය යොමු කළ යුතු අතර, එම හෙළිදරව් කිරීම් ප්‍රමාණවත් නොවන්නේ නම් මාගේ මතය විකරණය කළ යුතු වේ. මාගේ නිගමනයන් විගණකගේ වාර්තාවේ දිනය දක්වා ලබා ගන්නා ලද විගණන සාක්ෂි මත පදනම් වේ. කෙසේ වුවද, අනාගත සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් මත අඛණ්ඩ පැවැත්ම අවසන් විය හැකිය.
- හෙළිදරව්කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල ව්‍යුහය සහ අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණ අයුරින් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත් බව ඇගයීම.

හැකිතාක් දුරට හා අවශ්‍ය ඕනෑම විටෙක පහත සඳහන් දෑ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා විගණන විෂය පථයද පුළුල් කර ඇත.

- තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් බලන කළ බැංකුවේ කාර්යයන් අඛණ්ඩව ඇගයීමට හැකිවන පරිදි එහි සංවිධානය, පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි විධිමත්ව හා ප්‍රමාණාත්මකව සැලසුම් කර තිබේද යන බව සහ එකී පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි ඵලදායී ලෙස පවත්වාගෙන යනු ලැබේ ද යන බව,
- යම් අදාළ ලිඛිත නීතියකට බැංකුවේ පාලක මණ්ඩලය විසින් නිකුත් කරන ලද වෙනත් පොදු හෝ විශේෂ විධානයකට අනුකූලව, බැංකුව ක්‍රියාකර ඇති බව,
- සිය බලතල, කර්තව්‍ය සහ කාර්යයන්ට අනුකූලව කටයුතු කර ඇති බව,

- සම්පත් සකසුරුවම් ලෙස, කාර්යක්ෂම ලෙස සහ ඵලදායී ලෙස කාලසීමාවන් තුළ සහ අදාළ නීතිරීතිවලට අනුකූලව ප්‍රසම්පාදනය කර භාවිතා කර ඇති බව.

1.5 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම සම්බන්ධයෙන් වූ විගණන නිරීක්ෂණ

1.5.1 නොසැසඳූ පාලන ගිණුම් හෝ වාර්තා

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
2017 මාර්තු 01 දිනැති ජීසීඑල් /2017/223 දරන අභ්‍යන්තර වක්‍රලේඛය අනුව, ඉන්ටර- සිස්ටම් - ජීඑල්- සිබීඑස් - එල්එම්එස් (Inter-System-GL-CBS LMS) සහ අතැති වෙක්පත් ගිණුම්, දිනය අවසානයේදී ශුන්‍ය විය යුතුය. කෙසේවුවද, 2020 දෙසැම්බර් 31 දිනට පිළිවෙලින් රුපියල් 346,496 ක් සහ රුපියල් 14,885,183 බැර ශේෂ තිරවුල් නොවී ගිණුම් වල රැඳී තිබුණි.	මෙම ණය ශේෂ දෙක පිළිවෙලින් 1600100001 සහ 1331100001 පොදු ලේඛන ගිණුම් වලින් පැන නගින අතර, ඊට හේතු පහත දැක්වේ. 1600100001- මෙයට හේතුව පද්ධති ප්‍රතිසාධන කාල ගැටළුව වේ. 1331100001 - ගනුදෙනු යාවත්කාලීන කිරීම වෙක්පත් නිෂ්කාශණය මත සිදු වන නිසාය.	අදාළ වක්‍රලේඛය සංශෝධනය කිරීමට අවශ්‍ය කටයුතු සිදු කළ යුතුය.

1.5.2 විගණනය සඳහා ලිඛිත සාක්ෂි නොවීම

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
2020 දෙසැම්බර් 31 දිනට රු.2,149,236,854 ක් වූ ණය ගැනීමේ ගිණුම් ශේෂ නවය සඳහා තහවුරු කිරීම් ලැබී නොතිබුණි.	ඉහත ගිණුම් සඳහා තහවුරු කිරීමේ ක්‍රියාවලිය අපට පිටපතක් නොමැතිව සෘජුවම විගණකවරුන් වෙත යවනු ලැබේ. මේ නිසා, මේ වන විටද ලැබී නොමැති තහවුරු කිරීම් සඳහා සිහිකැඳවීම් යවා ඇත.	නියමිත වෙලාවට අදාළ ආයතන වලින් තහවුරු කිරීම් ලබාගැනීමට අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතුය.

1.6 ලැබිය යුතු සහ ගෙවිය යුතු ගිණුම්

1.6.1 ලැබිය යුතු ගිණුම්

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
i. 2020 දෙසැම්බර් 31 දිනට අනෙකුත් වත්කම් යටතේ දක්වා ඇති ක්‍රියාකාරී සහ අක්‍රීය ණය සඳහා ලැබිය යුතු ණය පරිපාලන ශේෂයන් පිළිවෙලින් රු.632,444 ක් සහ රු.22,343,670 ක් වූ අතර, අක්‍රීය ණය සඳහා වූ ණය පරිපාලන ගාස්තු රු.22,343,670 ක් අයකර ගැනීමේ හැකියාව සැක සහිත විය. කෙසේවුවද, සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ භානිකරණ ප්‍රතිපාදන සකස් කර නොතිබුණි.	භානිකරණ ගණනය කිරීමේ දී අනාගත මුදල් ප්‍රවාහයන් සඳහා ණය පරිපාලන ගාස්තු ඇතුළුව ලැබිය යුතු සියලුම මුදල් බැංකුව විසින් සලකා ඇත. එබැවින් ගිණුම් සඳහා ප්‍රමාණවත් ප්‍රතිපාදන සිදුකර ඇත.	සක්‍රීය ණය සහ අක්‍රීය ණය සඳහා වන ණය පරිපාලන ගාස්තු සම්බන්ධයෙන් ප්‍රමාණවත් භානිකරණ ප්‍රතිපාදන වෙන්කිරීමට පියවර ගැනීම අවශ්‍යවේ.

- ii. 2400120002 සහ 2400120001 ලේජර ගිණුම් වලට අදාළ ලැබිය යුතු ශේෂයන් රු.22,718,751 ක් දිගු කාලයක් තුළ පරිශීලනය ඇති අතර, සාක්ෂි නොමැතිකම හේතුවෙන් නැවත අයකර ගැනීම සහ පැවැත්ම තහවුරු කර ගැනීමට නොහැකි විය. තවද, සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ මේසම්බන්ධයෙන්වෙන්කිරීම් සිදුකර නොතිබුණි.

මෙම කාරණය පිළිගෙන ගිණුම්වලට අවශ්‍ය ප්‍රතිපාදන සිදුකර ඇත.

ප්‍රමාණවත් භාතිකරණ ප්‍රතිපාදනවෙන් කිරීමට අවශ්‍ය පියවර යුතුය.

1.6.2 ගෙවිය යුතු ගිණුම්

වගභන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>i. 2020 දෙසැම්බර් 31 වන විට අනිකුත් වගකීම් යටතේ වර්ගීකරණය කරන ලද සමහර පොදු ලේජර (GL) ගිණුම් වල දිගු හිඟ ශේෂයන් රු. 7,555,355 ක් වූ අතර, ඒවා අතුරෙන් පොදු ලේජර ගිණුම් ශේෂයන් 04 ක් වසර පහකට වැඩි කාලයක් එකම අගයක් පෙන්වුම් කරන බව තවදුරටත් නිරීක්ෂණය විය.</p>	<p>මේවා දැනට පවතින ගිණුම් වන අතර, සම්පූර්ණ කිරීම මත පදනම්ව පියවීම සිදුවේ.</p>	<p>අනාගතයේ දී සියලු දීර්ඝ කාලීන හිඟ ශේෂයන් ඉවත් කිරීමට අවශ්‍ය පියවර ගත යුතුය.</p>
<p>ii. 2020 දෙසැම්බර් 31 දිනට “ණයට එරෙහි ගෙවීම් ගිණුමේ” (Payments Against Loan) රු.59,839,762 ක අතිරික්ත ණය අයකර ගැනීම් වූ අතර, ඉන් රු. 6,397,415 ක් වර්ෂයකට වැඩි කාලයක සිට අදාළ ගනුදෙනුකරුවන්ට ආපසු ගෙවීමෙන් තොරව පැවතුණි. පසුගිය වසරට සාපේක්ෂව සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ අතිරික්ත ණය අයකර ගැනීම් සියයට 835 කින් ඉහළ ගොස් ඇති බව තවදුරටත් නිරීක්ෂණය විය.</p>	<p>මෙය ණය සහන කාලය නිසා පැන නැගුණු අතර, අනෙකුත් ශේෂයන් ගනුදෙනුකරුවන්ගෙන් සමාකාර මාසික වාරික ශේෂයන් කලින් එකතු කිරීම වේ.</p>	<p>අදාළ ගනුදෙනුකරුවන්ට අතිරික්ත ශේෂයන් ආපසු ගෙවීමට අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතුය.</p>
<p>iii. පොලිස් දෙපාර්තමේන්තුවේ සේවකයන්ට සියයට 6 ක සහ සියයට 2 ක පොළී අනුපාතයක් යටතේ ණය ලබාදීම සඳහා, බැංකුව විසින් තැන්පතුවක් ලබාගෙන තිබූ අතර, එම තැන්පතුව 1999 වසරේ සිට පොලිස් නිවාස සංවර්ධන අරමුදලට (PHDA) මාරු කර තිබුණි. 2016 වසරේ සිට පොලිස් නිවාස සංවර්ධන අරමුදල් ගිණුමේ (1310180001) රු.13,576,550 වටිනාකමක් සැසඳීමකින් තොරව ඉතිරිව තිබුණි.</p>	<p>පොලිස් නිලධාරීන්ට ලබාදී ඇති ණය දැනටමත් පියවා ඇත. ණය යෝජනා ක්‍රමය දිගටම කරගෙන යාමට පොලිස් දෙපාර්තමේන්තුව එකඟවන්නේ නම්, අපි අරමුදල දිගටම පවත්වාගෙන යන්නෙමු. එසේ නොවන්නේ නම් එම අරමුදල් ප්‍රමාණය ආපසු දෙන්නෙමු.</p>	<p>අදාළ අරමුදල පොලිස් දෙපාර්තමේන්තුව වෙත ලබාදීමට අවශ්‍ය පියවරගත යුතුය.</p>

1.7 නීති රීති, රෙගුලාසි සහ කළමනාකරණ තීරණ ආදියට අනුකූල නොවීම

නීති රීති, රෙගුලාසි ආදියට යොමුව	අනුකූල නොවීම	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
i. 1997 අංක 07 දරන නිවාස සංවර්ධන මූල්‍ය සංස්ථා බැංකු පනතේ iv කොටසේ 16 (2) වගන්තිය	බැංකුවේ නිකුත් කළ (ප්‍රකාශිත) ප්‍රාග්ධනය රු.මිලියන 1,000 ක් විය යුතුය. කෙසේ වුවද, 2020 දෙසැම්බර් 31 දිනට බැංකුවේ ප්‍රකාශිත ප්‍රාග්ධනය රු. මිලියන 962 ක් විය. ශේෂ ප්‍රාග්ධනය සපුරාලීමට බැංකුව කටයුතු කර නොතිබුණි.	මේ පිළිබඳව භාණ්ඩාගාර නිලධාරීන් සමඟ පැවති රැස්වීම් කිහිපයකදී සාකච්ඡාකර ඇති අතර, වාසිදායක පිළිතුරක් බලාපොරොත්තුවෙන් සිටී.	අදාළ පනතට අනුකූලවීම අවශ්‍ය පියවරගත යුතුය.
ii. ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව (සීබීඑස්එල්) නිකුත් කළ 2017 ඔක්තෝම්බර් 26 දිනැති බැංකු පනත් 2017 මාර්ගෝපදේශ අංක 05 හි 02 වගන්තිය	2020 දෙසැම්බර් 31 දින සිට බැංකුවේ අවම ප්‍රාග්ධනය රුපියල් මිලියන 7,500 ක් විය යුතුය. ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකු අධිපතිවරයා විසින් නිකුත් කරන ලද 2020 මාර්තු 16 දිනැති ලිපියේ 3 වැනි ඡේදයට අනුව, මෙම අවශ්‍යතාවය 2022 අවසානය දක්වා ප්‍රමාද කර තිබුණි. කෙසේවෙතත්, 2020 වසර අවසාන වන විට රුපියල් මිලියන 5,957 ද ක්වා ප්‍රාග්ධනය රැස්කර ගැනීමට බැංකුවට හැකියාව ලැබී තිබුණි.	අවම ප්‍රාග්ධන අවශ්‍යතාවය වූ රු. මිලියන 7500 සපුරා ගැනීම සඳහා, ලබා දී තිබූ කාලය දීර්ඝ කරගැනීමට බැංකුව ඉල්ලීමක් කර තිබුණි. එසේ වුවද, 2020 මාර්තු 27 දිනැති ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් නිකුත් කරන ලද ලිපිය මගින් (අමුණන ලද) නියමිත කාලය 2022 අවසානය දක්වා දීර්ඝ කර ඇත.	අදාළ විධානයන්ට අනුකූල වීම අවශ්‍ය පියවරගත යුතුය.
iii. ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව (සීබීඑස්එල්) නිකුත් කරන ලද උකස් කිරීමේ නියෝගයේ 15 (7) වගන්තිය	උකස් කිරීමේ නියෝගයට අනුව, ද්‍රව්‍ය (an article) සුරක්ෂිතභාවය මත ණයට දුන් මුදල හා එහි පොළිය සමඟ වන මුදලට වඩා වැඩි මුදලකට එම ද්‍රව්‍ය විකුණන්නේ නම්, එම විකුණා ලැබෙන මුදලෙන්, බැංකුවට අය විය යුතු මුදල, තැපැල් ගාස්තුව හා ගාස්තු අඩු කිරීමෙන් පසු, උකස් කළ තැනැත්තාට බැර වීමට ඇති මුදල, උකස් ලේඛනයේ සඳහන් ලිපිනයට වහාම ලියාපදිංචි තැපෑලෙන් යැවිය යුතුය. කෙසේවුවද, එවැනි දැනුම්දීම බැංකුව විසින් සාර්ථකව උකස්කරුවන් වෙත ලබාදී නොතිබුණු අතර, 2020 දෙසැම්බර් 31 දිනට උකස් වෙන්දේසියෙන් ලැබුණු රුපියල් 1,520,408 ක අතිරික්ත මුදල්	බැංකුව විසින් දැනට පියවීම් ක්‍රියාමාර්ගගතව ඇති අතර, 2021 දී ක්‍රියාවලිය සම්පූර්ණ කිරීමට අපි බලාපොරොත්තුවෙමු.	අදාළ විධානයන්ට අනුගත වීමට අවශ්‍ය පියවරගත යුතුය.

අදාළ ගනුදෙනුකරුවන් වෙත ආපසු නොදී වසරකට වැඩි කාලයක් ශේෂව ඇති බව වැඩිදුරටත් නිරීක්ෂණය විය.

iv. ණය අයකර ගැනීමේ අත් පොත

(අ) 4.1.1 වගන්තිය

බැංකුව විසින් පවරාගෙන ඇති දේපළ කෙටි කාලයක් තුළ වෙන්දේසියකින් විකුණා හිඟ ණය ශේෂය අයකර ගත යුතුය. එයට පටහැනිව, 2020 දෙසැම්බර් 31 දින වන විට පවරා ගත් දේපළ යටතේ වර්ගීකරණය කර ඇති පොළියත් සමඟ ප්‍රාග්ධනයේ හිඟ ණය ශේෂය රු.178,297,149 ක් වූ අතර, ඉන් රු. 36,731,157 ක් හෝ සියයට 20.60 ක් වසර පහකට වැඩි කාලයක් තුළ පැවතුණි.

අපගේ වාර්තා වලට අනුව, 2020 දෙසැම්බර් 31 දිනට පවරාගත් දේපළ 135 කට අදාළව පොළියත් සමඟ ප්‍රාග්ධනයේ හිඟ ණය ශේෂය රු.154,856,755.38 ක වටිනාකමින් ලබාගත හැකිය. පවරාගත් දේපළ විකිණීමේ නව ප්‍රතිපත්තියට අනුව, ප්‍රාග්ධන සමඟ පොළී ඇතුළත් හිඟ ශේෂයන් රු.21,194,390.35 වටිනාකම ඇති දේපළ 21 ක් අපි විකුණා තිබීම සහ එම දේපළ වලින් රු.3,057,267.38 ක් වටිනා දේපළ 19 ක් වසර පහකට වැඩි කාලයකට අදාළ වේ. තවද, ඉහත සඳහන් රු.178,297,149 ප්‍රාග්ධන, පොළී සහ ප්‍රමාද දඩ මුදල් ද ඇතුළත් වේ.

උකස් ණය ලබා දීමට පෙර දේපලවල ඉඩම් වටිනාකම නිසි ලෙස ඇගයීමට ලක් කළ යුතු අතර හිඟ මුදල අය කර ගැනීමට පියවර ගත යුතුය.

(ආ) 4.1.5 වගන්තිය

පවරා ගත් දේපළ නැවත අගය කිරීම අවම වශයෙන් බාහිර තක්සේරුකරුවෙකු විසින් සෑම වර්ෂ හතරකට වරක් හෝ අභ්‍යන්තර තක්සේරුකරුවෙකු විසින් සෑම වර්ෂ දෙකකට වරක් සිදු කළ යුතුය. කෙසේවුවද, පවරාගත් දේපළ වලට අදාළව පොළිය සමඟ ප්‍රාග්ධනය හිඟ ශේෂය රු.12,453,423 ක් වර්ෂ 2 සිට 8 දක්වා කාලයක් නැවත තක්සේරු කිරීමකින් තොරව පැවතුණි.

අනවශ්‍ය වියදම් වලින් වැළකීම සඳහා, විකිණිය හැකි දේපළ සඳහා ටෙන්ඩර් ලැබීමෙන් පසු පවරා ඇති දේපළ නැවත තක්සේරු කිරීම පසුව සිදු කෙරේ.

අදාළ අත් පොත් (Manual) සංශෝධනය කිරීමට අවශ්‍ය කටයුතු සිදුකළ යුතුයි.

(ඇ) 4.1.9 වගන්තිය

ටෙන්ඩරය ලබාගන්නා අවස්ථාවේදී අවම වශයෙන් රු.10,000 ක් ආපසු ගෙවන තැන්පතුවක්ද (Refundable Tender Deposit), රු.500 ක ආපසු නොගෙවන ටෙන්ඩර් තැන්පතුවක්ද (Non refundable

මේවා අනුමත කිරීමේ ක්‍රියාවලිය යටතේ පවතින අතර, අනුමැතිය ලැබීමෙන් පසු, අවම වශයෙන් 2021 දී බැංකුව විසින් ආපසු ගෙවිය හැකි තැන්පතු අදාළ ගනුදෙනුකරුවන්ට ලබා දෙනු

අතිරික්ත මුදල් අදාළ ගනුදෙනුකරුවන්ට ආපසු ගෙවීමට කටයුතු කළ යුතුය.

Tender Deposit) ලබාගතයුතුය. ඇත.
 යම් අවස්ථාවකදී ටෙන්ඩර් මණ්ඩලය විසින් ටෙන්ඩර්කරුට ටෙන්ඩරය අනුමත නොකළහොත්, සාධාරණ කාලයක් තුළ ටෙන්ඩර් මුදල අදාළ තැන්පත්කරුවන් වෙත ආපසු ලබාදිය යුතුය. කෙසේවුවද, බැංකුව එම අවශ්‍යතාවයට අනුකූල වී නොතිබුණි. වෙන්දේසි දේපළ සඳහා වූ අත්තිකාරම් වල (Advanced Received on Auction Properties) රු.7,051,817 ක අතිරික්ත මුදලක් වර්ෂයකට වැඩි කාලයක්, අදාළ ගනුදෙනුකරුවන්ට ආපසු ගෙවීමෙන් තොරව පැවතුණි. .

v. 2012 ජූලි 18 දිනැති රන් ණය සඳහා අභ්‍යන්තර වක්‍රලේඛ (අ) 2.3 වගන්තිය

කාර්ය මණ්ඩල සාමාජිකයෙකුට රන් ණයක් ලබා දීමේදී ප්‍රාදේශය කළමනාකරුගේ අනුමැතිය ලබාගත යුතුය. කෙසේවුවද, එවැනි අනුමැතියක් ලබා නොගෙන ශාඛාවකින් රුපියල් 9,014,950 ක් වටිනා රන් ණය 115 ක් ලබාදී තිබුණි.

සියලුම කාර්ය මණ්ඩල කලින් වූ රන් ණය අත්තිකාරම් සඳහා ආවරණ අනුමැතිය ලබාගෙන ඇති අතර, එය අද දක්වා යාවත්කාලීන කර ඇත.

අනාගතයේදී මෙවැනි නොසැලකිලිමත් බව අවම කිරීමට අවශ්‍ය පියවර ගත යුතුය.

(ආ) 16 වගන්තිය

රක්ෂණ ඔප්පුව ආවරණය කළ යුතු වන්නේ අත්තිකාරම් කළ මුදලට නොවන අතර, එහි රන් භාණ්ඩ වල වටිනාකමට විය යුතුය. බැංකුව ඊට පටහැනිව රන් භාණ්ඩ සඳහා ලබාදුන් අත්තිකාරම් මත රක්ෂණය සිදු කර තිබුණි.

අදහස් සටහන් කර ඇත. වක්‍රලේඛයට අනුව අවශ්‍ය විටදී අමතර රක්ෂණ ආවරණයක් ලබා ගැනේ.

අනාගතයේදී රන් භාණ්ඩ වල වටිනාකම ආවරණය කිරීම සඳහා සුදුසු තීරණ ගත යුතුය.

vi. 2017 ජූනි 29 දිනැති අංක ජීසීඑල්/2013/129 (සංශෝධිත) වක්‍රලේඛය

පාම්ටොප් (palmtop) මුදල් එකතු කිරීම වෙනුවෙන් ශාඛාවක් රු.500,000 ක රක්ෂණ ආවරණයක් ලබා ගත යුතුය. කෙසේවුවද, ශාඛා තුනක අවස්ථා දොළහක දී ප්‍රවර්ධන සහායකුගේ මුදල් එකතු කිරීම එම රක්ෂණ සීමාව ඉක්මවා ගොස් ඇති බව නිරීක්ෂණය විය.

සීමාව වැඩි කිරීමට ජංගම බැංකු කළමනාකරු සමඟ සාකච්ඡා කළා. කෙසේවුවද, දැනට පවතින සීමාව ඉක්මවීමට පෙර එම මුදල් තැන්පත් කරන ලෙස අපි පාම්ටොප් නිලධාරීන්ට උපදෙස් දී තිබේ. අත්පොත අනුගමනය කරන ලෙස

අදාළ වක්‍රලේඛය සහ අදාළ අත්පොත අනුගමනය කිරීම අවශ්‍ය වේ.

නිලධාරීන්ට උපදෙස් ලබා දී ඇති අතර, ඉදිරියේදී අධීක්ෂණය කෙරේ.

<p>vii. 2019 මැයි 02 වන දින දැනුම් පත්‍රයේ (සංඥාපන 109) වන දින දැනුම් පත්‍රයේ</p>	<p>කලින් මුදල් ආපසු ගැනීම් සඳහා ගෙවිය යුතු පොලිය, මුදල් ආපසු ගැනීමේ දී පවතින සම්පූර්ණ කාල සීමාවට අදාළ වන බැංකුවේ ප්‍රකාශිත පොලී අනුපාතිකයේ අඩු පදනම මත හෝ ගිවිසුම් ගත අනුපාතයට වඩා සියයට 1 ක අඩු අනුපාතයකින් ගණනය කළ යුතුය. කෙසේ වුවද, පද්ධතිය මේ සම්බන්ධයෙන් පහසුකම් සපයා නොතිබුණි.</p>	<p>ඉදිරියේදී මෙවැනි සිදුවීම් නැවත සිදු නොවීමට වග බලා ගැනීමට පියවර ගන්නා ලදී.</p>	<p>පද්ධතිය පහසු කිරීම සඳහා පියවර ගත යුතුය.</p>
---	--	--	--

1.8 තොරතුරු තාක්ෂණ (IT) පොදු පාලන ක්‍රම

විගණන නිරීක්ෂණය

කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම

නිර්දේශය

භාවිතා නොකළ පරිශීලක ගිණුම්

පොලාරියස් කෝම් බැංකු පද්ධතිය (Polaries - Core Banking System) තුළ පරිශීලක ගිණුම් 37 ක් දීර්ඝ කාලයක් තුළ භාවිතා කර නොමැති බව නිරීක්ෂණය විය. එම පරිශීලක ගිණුම් අක්‍රීය කිරීමට අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමට බැංකුව අපොහොසත් වී තිබුණි.

කළමනාකරණ තීරණය මත පදනම්ව, අදාළ පරිශීලකයන් අක්‍රීය කිරීම කරනු ලැබේ.

දිගුකාලයක් භාවිතා නොකළ පරිශීලක ගිණුම් අක්‍රීය කිරීමට අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතුය .

02. මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵලය

සමාලෝචිත වර්ෂයේ මෙහෙයුම් ප්‍රතිඵලය රුපියල් මිලියන 708 ක ලාභයක් වූ අතර, ඊට අනුරූපව ඉකුත් වසරේ ලාභය රුපියල් මිලියන 476 ක් විය. ඒ අනුව මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයේ රුපියල් මිලියන 232 ක වර්ධනයක් නිරීක්ෂණය විය. මෙම වර්ධනයට එකතු කළ අගය මත බදු (VAT) අනුපාතය අඩු කිරීම හා 2021 අයවැය යෝජනා මගින් ගනු ලැබූ තීරණ අනුව ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු (NBT), ආර්ථිකසේවා ගාස්තු (ESC) සහ ණය ආපසු ගෙවීමේ බදු (DRL) ඉවත් කිරීම මීට හේතු වී තිබුණි.

2.2 ප්‍රධාන ආදායම් හා වියදම් අයිතම වල ප්‍රවණතා විශ්ලේෂණය

විස්තර	2020 රු.මිලියන	2019 (නැවත සකස් කරනලද) රු.මිලියන	පෙර වර්ෂයට සාපේක්ෂව වෙනස් වීමේ ප්‍රතිශතය
පොලී ආදායම	7,457	7,683	(2.9)
පොලී වියදම	(4,475)	(4,783)	6.4
ශුද්ධ පොලී ආදායම	2,981	2,900	2.79
ශුද්ධ ගාස්තු හා කොමිස් ආදායම	303	358	(15.36)
අනෙකුත් මෙහෙයුම් ආදායම (ශුද්ධ)	97	49	97.96
මුළු මෙහෙයුම් ආදායම	3,381	3,307	2.24
ණය හා අනෙකුත් අලාභ සඳහා හානිකරණ ගාස්තු	(326)	(323)	0.92
ශුද්ධ මෙහෙයුම් ආදායම	3,055	2,984	2.38
කාර්ය මණ්ඩල පිරිවැය	1,174	1,164	0.86
අනෙකුත් වියදම්	499	575	(13.21)
එකතු කල අගය මත බදු වලට පෙර මෙහෙයුම් ලාභය	1,381	1,244	11.01
මූල්‍ය සේවා මත එකතු කල අගය මත බදු	313	470	(33.40)
බදු වියදම	360	299	20.40
වර්ෂය සඳහා ලාභය	708	476	48.74

2.3 අනුපාත විශ්ලේෂණය

2.3.1. විගණනයට ලද තොරතුරු අනුව සමාලෝචිත වර්ෂය හා පෙර වර්ෂය සඳහා බැංකුවේ වැදගත් ගිණුම් අනුපාත කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

අනුපාතය	ආංශික අනුපාතය	2020	2019
-----	-----	-----	-----
ලාභදායීතා අනුපාත			
(i) ශුද්ධ ලාභ අනුපාතය (ප්‍රතිශතය)	-	9.01	5,88
(ii) ශුද්ධ පොලී ආදායම / පොලී ආදායම (ප්‍රතිශතය)	-	39.98	37.74
(iii) පොලී ආදායම සඳහා පොලී පිරිවැය (ප්‍රතිශතය)	-	60.02	62.26
(iv) සාමාන්‍ය වත්කම් මත ප්‍රතිලාභ (වාර ගණන)	0.9	1.21	0,90
(v) සාමාන්‍ය කොටස් හිමියන්ගේ අරමුදල මත ප්‍රතිලාභ (වාර ගණන)	16.7	12.99	9.63
ප්‍රාග්ධන සැපිරීම් අනුපාතය			
පලමු පෙළ ප්‍රාග්ධනය (අවමය සියයට 8.5)	11.8	20.20	19.14
මුළු ප්‍රාග්ධනය (අවමය සියයට 12.5)	14.8	20.67	19.14
ද්‍රවශීල වත්කම් අනුපාත			
ද්‍රවශීල වත්කම් අනුපාතය	60.4	37.20	26.07
වෙනත් අනුපාත (රූපියල්)			
කොටසක ඉපයුම	-	10.94	7.35
කොටසකට ශුද්ධ වත්කම්	-	89.35	79.11
වෙළඳපල වටිනාකම	-	36.2	26.00

* මූලාශ්‍රය :- මහ බැංකු මූල්‍ය අංශ සංඛ්‍යා ලේඛන 2020-වගුව 4.2 (තාවකාලික දත්ත) මේ සම්බන්ධයෙන් පහත නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) පෙර වර්ෂයට සාපේක්ෂව සමාලෝචනයට භාජනය වූ වර්ෂය තුළ ශුද්ධ ලාභ අනුපාතය සියයට 53.23 කින් වැඩි වී ඇති අතර ශුද්ධ පොලී ආදායම සියයට 6කින් ඉහළ ගොස් තිබුණි.
- (ආ) පෙර වර්ෂයට සාපේක්ෂව සමාලෝචනයට භාජනය වූ වර්ෂයේදී සාමාන්‍ය වත්කම්වල ප්‍රතිලාභ (වාර ගණන) සහ සාමාන්‍ය කොටස් හිමියන්ගේ අරමුදල (වාර ගණන) පිළිවෙලින් සියයට 34 කින් සහ සියයට 35 කින් වැඩි වී තිබුණි.

(ඇ) සමාලෝචනයට භාජනය වූ වර්ෂය තුළ කොටසක ඉපැයීම් සියයට 49 කින් වැඩි වී ඇති අතර කොටසක වෙළඳපල වටිනාකම පෙර වසරට සාපේක්ෂව සියයට 39 කින් ඉහළ ගොස් තිබුණි.

2.3.2 ණය හා අත්තිකාරම් සහ මුළු තැන්පතු පදනම් මත බැංකුවේ වෙළඳපල කොටස පහත දැක්වේ.
 ණය හා අත්තිකාරම් පදනම මත වෙළඳපල කොටස

(අ) ණය හා අත්තිකාරම් පදනම මත වෙළඳපල කොටස

	2020	2019	2018	2017	2016
බැංකුවේ මුළු ණය හා අත්තිකාරම් (රු. මිලියන)	42,637	42,360	38,812	35,735	31,052
වෙළඳපලේ මුළු ණය හා අත්තිකාරම් (රු. මිලියන)	816,858	760,057	712,511	639,706	533,230
බැංකුවේ වෙළඳපල කොටස (ප්‍රතිශතය)	5.22	5.57	5.45	5.59	5.82

(ආ) තැන්පතු පදනම මත වෙළඳපල කොටස

	2020	2019	2018	2017	2016
බැංකුවේ මුළු තැන්පතු (රු. මිලියන)	47,947	42,504	37,016	36,655	32,123
වෙළඳපලේ මුළු තැන්පතු (රු. මිලියන)	1,533,621	1,277,529	1,084,612	974,574	846,146
බැංකුවේ වෙළඳපල කොටස (ප්‍රතිශතය)	3.09	3.33	3.41	3.76	3.80

2.4 පරිණත විශ්ලේෂණය

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
-----------------	------------------------------	----------

2020 දෙසැම්බර් 31 දිනට ඇති මූල්‍ය වත්කම් හා මූල්‍ය වගකීම් වල එකඟ වූ කල්පිරීම්, විශ්ලේෂණය කිරීමෙන් මාස 3 සිට 12 දක්වා වූ මූල්‍ය වගකීම් මුළු වත්කම් වලට වඩා විශාල අතිරික්තයක් පෙන්වුම් කිරීම හා, ද්‍රවශීලතා පරතරය රු. මිලියන 7,272 ක් බව අනාවරණය විය.

මෙයට හේතුවී ඇත්තේ වත්කම් සහ බැරකම් වල අදාළ ගිවිසුම් ගත කල්පිරීමයි.

අනාගතයේ පරිණත පරතරය අවම කිරීම සඳහා අවශ්‍ය පියවර ගත යුතුය.

3. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

3.1. හඳුනාගත් පාඩු

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
2018 වර්ෂයේදී ශාඛාවක් විසින් ආයතනයක කාර්ය මණ්ඩලයට වංචනික ණය හතක් ලබාදී තිබූ අතර, පසුව එය ක්‍රියාකාරී නොවන ණය කාණ්ඩයට මාරු කර තිබුණි. 2020 දෙසැම්බර් 31 දිනට හිඟ ශේෂය රු.8,250,131 වී තිබුණි.	801650000408 දරන ණය අංකය හැර, ගනුදෙනුකරුවන්ට එරෙහිව පැමිණිල්ලක් තෙල්දේණිය විශේෂ අපරාධ කොට්ඨාශයට ඉදිරිපත් කිරීම සහ මේ සම්බන්ධයෙන්, මහියංගනය දිසා අධිකරණයේ නඩුව විභාග වේ.	අනාගතයේ දී මෙවැනි තත්ත්වයන් වැළැක්වීමට සුදුසු ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතුය.

3.2. කළමනාකරණ අකාර්යක්ෂමතාව

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
i. කොළඹ 13, ශ්‍රී සංසරාජ මාවත, ගොඩනැගිලි ද්‍රව්‍ය සංස්ථා පරිශ්‍රයේ පිහිටි බැංකුව සතු රුපියල් මිලියන 759.5 ක ආයෝජන දේපළ, 2008 දෙසැම්බර් 31 දින දේපළෙහි අයිතිය බැංකුවට පවරා තිබුණද, ගොඩනැගිලි ද්‍රව්‍ය සංස්ථාව (BMC) විසින් ඉඩමේ හිස් භුක්තිය පවරා නොතිබූ බැවින් භුක්තිය ලබා ගැනීම සඳහා බැංකුව විසින් ඊට නියෝග තීරණය ලබාගැනීමට තීරණය කර තිබූ අතර, ඒ අනුව 2017 අගෝස්තු 15 දින ඊට පත්‍රිකාව සම්පූර්ණ කරන ලදී. 2018 මැයි 31 දිනැති අංක 18/විවිධ/ (019) දරන අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණ පත්‍රිකාවේ 75 (i) (අ) සහ (ආ) වගන්තියට අනුව, රාජ්‍ය ආයතන අතර ආරවුල් වේ නම්, රාජ්‍ය ආයතන අතර ආරවුල් විසඳීමේ අරමුණින් අනෙකුත් රාජ්‍ය ආයතන වලට එරෙහිව නීතිමය ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමෙන් වළකින ලෙස සිය විෂය පථය යටතට ගැනෙන ආයතන වල සියලු ප්‍රධානීන්ට නියම කිරීම සහ අනෙකුත් අදාළ බලධාරීන්ගේ සහාය ඇතිව සාකච්ඡා සම්මුති ක්‍රමවේදයක් මගින් ආරවුල් නිරාකරණය පිණිස සෑම ප්‍රයත්නයක් දැරිය යුතුය. එසේ වුවද, සාකච්ඡා සම්මුති ක්‍රමවේදයක් මගින් හිස් භුක්තිය ලබාගැනීමට බැංකුව අපොහොසත් වී තිබුණි.	සාමාන්‍යාධිකාරී/ප්‍රධානවිධායක නිලධාරී, ප්‍රධාන මෙහෙයුම් නිලධාරී, නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරී(නීති) සහ සහකාර සාමාන්‍යාධිකාරී (මානවසම්පත්) ගොඩනැගිලි ද්‍රව්‍ය සංස්ථාවේ සභාපති සහ ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී හමුවීමට ගිය අතර ගොඩනැගිලි ද්‍රව්‍ය සංස්ථා දේපළෙහි වර්තමාන තත්ත්වය සාකච්ඡා කරන ලදී. ඉඩමේ හිස් භුක්තිය බැංකුවට ලබාදෙන ලෙස ඉල්ලා ගොඩනැගිලි ද්‍රව්‍ය සංස්ථා සභාපතිවරයාට ලිපියක් යවා ඇතත් ප්‍රතිචාරයක් ලැබී නැත. තවද, අපගේ සභාපතිවරයා විසින් අග්‍රාමාත්‍ය කාර්යාලයට තවත් ලිපියක් යවා ඇත. BMC ඉඩමේ වත්මන් තත්ත්වය දන්වා අතිරේක ලේකම් නිවාස අමාත්‍යාංශය (නිවස සංවර්ධන මූල්‍ය සංස්ථා බැංකුවේ, බැංකු අධ්‍යක්ෂ) වෙත ලිපියක් යවන ලදී. ප්‍රතිචාරයක් බලාපොරොත්තුවෙන් සිටී.	ඉඩමේ හිස් භුක්තිය බැංකුවට ලබාගැනීමට කඩිනම් පියවර ගත යුතුය.
ii. BMC පරිශ්‍රයේ පිහිටි HDFC බැංකුවේ ආයෝජන දේපළට ඇතුළු වීම සඳහා අත්පත් කරගත් පර්චස් 52.2 ඉඩම, අවට ජනතාව විසින් තම කසළ සහ සුන්බුන් බැහැර කිරීම සඳහා යොදා ගන්නා බව නිරීක්ෂණය විය.	නව ප්‍රධාන කාර්යාල ගොඩනැගිල්ලක් ඉදි කරන විට හෝ ප්‍රධාන කාර්යාල ගොඩනැගිල්ලක් මිලදී ගැනීමේදී අවශ්‍ය අරමුදල් සඳහා අපි මෙම ඉඩම තබා ගනිමු.	අනාගතයේදී එම ආයෝජනයෙන් ප්‍රතිලාභ ලබාගැනීමට සුදුසු තීරණයන් ගත යුතුය.

ගේට්ටුවේ යතුර සංසරාජ මාවතේ අයකුට භාර දී තිබුණු අතර, එම ආයෝජනයෙන් බැංකුවට කිසිදු ප්‍රතිලාභයක් ලැබී නොතිබුණි.

iii. 2016 සැප්තැම්බර් 28 දිනැති අංක ජීසීඑල්/2016/210 වක්‍රලේඛයට අනුව බැංකුව විසින් ඉතා වැදගත් වෘත්තිකයන්ට (VIP) නිවාස ණය පහසුකම් හඳුන්වාදී තිබූ අතර, රු.282,985,000 ක් වටිනා ණය 140 ක් මෙම යෝජනා ක්‍රමය යටතේ ලබා දී තිබුණි. රු.52,777,346 ක් හා සියයට 18.65 ක් වන ණය තිස් තුනක් 2020 දෙසැම්බර් 31 දිනට අක්‍රියව පවතින බව වර්ගීකරණය කර තිබුණි. කෙසේවුවද, සුරැකුම් නොමැති නිසා බැංකුවට ද්විතියික අයකර ගැනීමේ විකල්පයක් නොමැති වී තිබුණි.

2016 සැප්තැම්බර් මාසයේදී මෙම ණය යෝජනා ක්‍රමය ප්‍රථම වරට හඳුන්වාදුන් අතර, ගනුදෙනුකරුවන්ගෙන් බහුතරයක් නීතිඥයන් විය. ණය ප්‍රදානය කරන අවස්ථාවේදී නීතිඥවරුන් සේවය කළ අදාළ ප්‍රදේශයේ නීතිඥ සංගමය මගින් නීතිඥවරුන්ගේ ආදායම තහවුරු කර ඇති අතර, මෙම තහවුරු කිරීම් මත ණය ලබාදී ඇත. බොහෝ නීතිඥවරුන් ණය නොගෙවීම හිතාමතා සිදු කරන අතර, එය ඔවුන්ගේ ආදායම මත පදනම් වී නැත. ගනුදෙනුකරුවන්ට එරෙහිව නීතිමය ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමට පෙර අදාළ නීතිඥ සංගමයේ සහය ලබාගෙන මෙම ණය අයකර ගැනීමට අපි උපරිම උත්සාහයක් දරන නමුත්, අපි සිවිල් නඩු විධාන අධිකරණය යටතේ සමහර ගනුදෙනුකරුවන්ට එරෙහිව නීතිමය ක්‍රියාමාර්ග ගෙන ඇති අතර, අදාළ නීතිඥ සංගම්වල සහය ලබාගත නොහැකිවේ නම් ඉහත ක්‍රියාමාර්ගයම අපි ඒ සම්බන්ධයෙන් ගනිමු. අපි මේ වන විට මෙම ණය යෝජනා ක්‍රමය තාවකාලිකව අත්හිටුවා තිබේ.

අනාගතයේදී මෙවැනි තත්ත්වයන් ඇති නොවීමට සුදුසු ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතුය.

iv. වසරක කල්පිරීමේ කාල සීමාවක් සහිතව 2018 ඔක්තෝබර් 01 වන දින එම්.ටී.ඩී.වෝකර්ස්.පීඑල්සී හි සියයට 11.75 ක අනුපාතයකින් බැංකුව ණය කර සඳහා රු.මිලියන 50.95 ක් ආයෝජනය කර තිබුණි. රු.50,956,700 ක ප්‍රාග්ධනය සහ රු.13,533,630 ක පොළීය සමාගම විසින් ආපසු ගෙවා නොතිබුණි. කෙසේවුවද, 2020 දෙසැම්බර් 31 දින වන විටදී කිසිදු ප්‍රතිලාභයක් බැංකුවට ලැබී නොතිබුණි.

මෙය පැහැර හරින ලද ආයෝජනයක් වන අතර නැවත ප්‍රතිලේඛනගත කර නොමැත. කෙසේවුවද, භාරකාර බැංකුව (ලංකා බැංකුව) විසින් අයකරගැනීමේ ක්‍රියාවලියේ නිරත වෙමින් සිටියි. තවද, ශ්‍රී ලංකා මුදල් වාර්තාකරණ ප්‍රමිතියට (SLFRS) අනුව, ගිවිසුම් ගත පොළීය බැංකුව විසින් හඳුනාගත යුතු අතර, හානිකරණ බලපෑම් හේතුවෙන්, අදාළ උපවිනයන් සඳහා සම්පූර්ණයෙන්ම හානිකරණ සිදුකර ඇත. එබැවින්, මෙය මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල වැඩියෙන් /අඩුවෙන් පෙන්වුම් නොකරේ.

ආයෝජන අවදානම අවම කිරීම සඳහා අවධානය යොමු කරමින් බැංකුවේ ආයෝජන ප්‍රතිපත්තියට අනුකූලව ආයෝජනය කළ යුතුය.

v. අංක 19/188/2015 දරන මණ්ඩල පත්‍රයට අනුව, අරමුදල් සඳහා වාර්ෂිකව සියයට 15 ක ඇස්තමේන්තු ගත වාර්ෂික ප්‍රතිලාභයක් ලබාගැනීමටත්, ඒ අනුව වත්කම් හා වගකීම්

ආයෝජනය කරන අවස්ථාවේදී ප්‍රාග්ධන ලාභයක් අපේක්ෂා කල අතර, ගිවිසුම් ත කල්පිරීමේ නොගැළපීම් විසඳීම සඳහා මෙම ආයෝජනය පවත්වාගෙන යන ලදී.

ආයෝජන අවදානම අවමකිරීම සඳහා අවධානය යොමුකරමින් බැංකුවේ ආයෝජන ප්‍රතිපත්තියට

කල්පිරීමේ පරතරය කළමනාකරණය කෙසේවුවද, ඉන්පසුව වෙළඳපල අනුකූලව ආයෝජනය කළ කිරීමටත් බැංකුව සැලසුම් කර තිබුණි. තත්ත්වය වෙනස් වූ අතර, එම නිසා යුතුය. කෙසේවෙතත්, සිබූන්ස් ඒකකයේ බැංකුවට මුල් අපේක්ෂාවන් ආයෝජනය කළ රු.25,000,000 ක් සපුරාගැනීමට නොහැකි විය. වෙනුවෙන්, 2015 සිට 2020 දක්වා ආයෝජන කාලය තුළ කිසිදු ප්‍රතිලාභයක් ලැබී නොතිබුණි.

3.3 මෙහෙයුම් අකාර්යක්ෂමතාව

(i) ණය සහ අත්තිකාරම් ක්‍රියාකාරී සහ අක්‍රීය ණය

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>(අ) 2020 දෙසැම්බර් 31 දිනට මුළු හිඟ ණය ප්‍රාග්ධනය සහ අත්තිකාරම් ශේෂය, සේවක අර්ථසාධක අරමුදලට එරෙහිව ලබාදුන් ණය හැර රු.මිලියන 28,670 ක් සහ එම දිනට අක්‍රීය ණය හා අත්තිකාරම්, මුළු ණය හා අත්තිකාරම් වලින් රු.මිලියන 5,800 ක් හෙවත් සියයට 20.23 ක් සහ එය අංශික අනුපාතය වූ සියයට 6.8 ට වඩා වැඩි ප්‍රතිශතයක් වී තිබුණි.</p>		
<p>i. 2016 සැප්තැම්බර් 13 වැනි දින ශාඛාවක් විසින් ගනුදෙනුකරුවෙකුට සියයට 9 ක සහනදායී පොළී අනුපාතයකට රු.මිලියන 50 ක ණයක් නිකුත් කර ඇති අතර, එය වසර 02 ක සහන කාලයක් ඇතුළුව වසර 05 කින් ගෙවිය යුතුය. 2020 දෙසැම්බර් 31 දිනට මුළු හිඟ ශේෂය රු.56,969,235 කි. ඔවුන්ගේ ව්‍යාපෘති යෝජනාවට අනුව නිෂ්පාදන ඉලක්ක සපුරාගැනීමට සමාගම අපොහොසත් වීම හේතුවෙන් ණය ලබාගැනීමෙන් පසු සමාගම 2018 වර්ෂයේදී රුපියල් මිලියන 23.14 ක පාඩුවක් වාර්තා කර තිබුණි. ශාඛාව මගින් සහන කාලය දෙවතාවකින් දීර්ඝකර ණය ආපසු ගෙවීමේ කාලය දීර්ඝ කර තිබුණ ද, ගනුදෙනුකරු ණය ආපසු ගෙවීමට අපොහොසත් වී තිබුණි.</p>	<p>අපේක්ෂිත නිෂ්පාදන ඉලක්ක සපුරාගැනීමට අපොහොසත්වීම සහ අපේක්ෂිත අපනයන ආදායම ලබාගැනීමට නොහැකි වීම හේතුවෙන් ණය ලබා දීමෙන් පසු සමාගම පාඩු ලබමින් සිටී. ගනුදෙනුකරුගේ ඉල්ලීම මත බැංකුව මෙම පහසුකම දෙවරක් ප්‍රතිලේඛන ගත කර ඇත. මහ බැංකුව විසින් ලබාදී ඇති ණය සහන කාලයෙන් පසු 2021 දෙසැම්බර් මාසයේදී සමාගමට එරෙහිව නීතිමය පියවර ගැනීමට සැලසුම් කර ඇත. මේ වන විටද එන්තර්වාසියක් යවා ඇත.</p>	<p>උකස් ණය ලබා දීමට පෙර ව්‍යාපෘති යෝජනාව සහ පාරිභෝගිකයාගේ ආදායම් මාර්ග නිසි ලෙස ඇගයීමට ලක් කළ යුතු අතර, හිඟ ශේෂය අයකර ගැනීමට පියවර ගත යුතුය.</p>
<p>ii. කාරක ප්‍රාග්ධන අවශ්‍යතාවය සඳහා ගනුදෙනුකරුවෙකු විසින් ඉල්ලුම් කළ රුපියල් මිලියන 350 ක ණය පහසුකමක් 2019 ජූනි 07 දින පැවති විශේෂ මණ්ඩල රැස්වීමේදී අනුමත කරන ලදී. පිළිවෙලින් 2019 ජූලි 8 සහ 2019 ඔක්තෝබර් 28 යන දිනයන් තුළ එම සමාගමට රුපියල් මිලියන 100 ක් සහ රුපියල්</p>	<p>viii 1.7 ලබා දී ඇති පිළිතුරට අදාළ වේ. බොරළු නිස්සාරණ අලෙවියෙන් දළ වශයෙන් ලද මිලියන 21 ක් සහ සහන කාලයෙන් පසු මුල් මාස දෙක සඳහා මුදල් ගොඩනැගීමේ ගිණුම සඳහා රු.200,000 ක් සමාගම විසින් තැන්පත් කර ඇත. සමාගම මුහුණ දුන් ප්‍රධාන ගැටලුව වූයේ ණය</p>	<p>අනාගතයේදී මෙවැනි තත්ත්වයන් ඇති නොවීමට සුදුසු ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතුය.</p>

මිලියන 150 ක ණය පහසුකම් ලබා දී තිබුණි. පසුව එය ප්‍රදානය කිරීමේ මුල් අදියරේදීම 2020 ජනවාරි 07 දින අක්‍රීය ණය යටතේ වර්ගීකරණය කර තිබූ අතර, 2020 දෙසැම්බර් 31 දිනට මුළු හිඟ මුදල රු.මිලියන 289.41 කි. තවද, ණය ලබා දීමේදී බැංකුව සමඟ ඇති කරගත් විශේෂ ගිවිසුමේ සඳහන් කොන්දේසි අනුගමනය කිරීමට ගනුදෙනුකරු අපොහොසත් වී තිබුණි.

ගෙවීම සඳහා කරන ලද ඉදිකිරීම් කටයුතු සඳහා රාජ්‍ය ආයතන වලින් මුදල් නොලැබීමයි.

iii. ශාඛාව විසින් යුද හමුදා නිලධාරීන් සඳහා රුපියල් 121,023,000 ක් වටිනා ඇපකරණය 115 ක් ලබා දී තිබුණු අතර, ඔවුන්ගේ ආපසු ගෙවීමේ හැකියාව තහවුරු කරගෙන නොතිබුණි. මෙම ණය අක්‍රීය ණය යටතේ වර්ගීකරණය කර තිබූ අතර, 2020 දෙසැම්බර් 31 දිනට මුළු ප්‍රාග්ධන හිඟ ශේෂය රු.103,082,535 ක් වූ අතර, එය ලබා දුන් මුල් ණය ප්‍රමාණයෙන් සියයට 85 ක් වී තිබුණි. ඇපකරුවන්ගෙන් හිඟ ශේෂයන් අයකර ගැනීම සඳහා සතුටුදායක අයකර ගැනීමේ ක්‍රියාමාර්ග තවදුරටත් ගෙන නොතිබුණි.

2021 ඔක්තෝබර් 31 දින අවසන්වන විට ණය 115 න් ණය 07 ක් සම්පූර්ණයෙන් ගෙවා ඇත. 2021 ඔක්තෝබර් 31 දිනට ඉතිරි ණය 108 හි මුළු හිඟ ප්‍රාග්ධන ශේෂය රුපියල් 97,219,083.40 කි.

මෙවැනි තත්වයක් අනාගතයේදී ඇති නොවීමට පියවර ගත යුතු අතර, මෙම හිඟ ශේෂයන් අයකර ගැනීමට අවශ්‍ය පියවර ගත යුතුය.

(ii) කල් බදු පහසුකම් සඳහා අත්තිකාරම්

විගණන නිරීක්ෂණය

කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම

නිර්දේශය

(අ) 2020 දෙසැම්බර් 31 දින වන විට කල් බදු සඳහා වූ මුළු අත්තිකාරම් ශේෂය රු.1,232,542,955 ක් වූ අතර, එදිනට කල්බදු සඳහා අක්‍රීය අත්තිකාරම් ශේෂය, කල්බදු සඳහා වූ මුළු අත්තිකාරම් ශේෂයෙන් රු.176,847,633 ක් හෝ සියයට 14 ක් වී තිබුණි. තවද, රු. 230,969,122 ක් වටිනා කල්බදු පහසුකම් 187 ක් රැකවල් (Watch) තත්වය යටතේ වර්ගීකරණය කර තිබූ අතර, පසුව එය අක්‍රීය තත්වයට පත්වීමේ අවදානමක් ඇති බව නිරීක්ෂණය විය.

(ආ) 2015 සහ 2016 කාලපරිච්ඡේදය තුළදී ශාඛාව විසින් රු.12,950,000 ක් වටිනා කල් බදු පහසුකම් පහක් ලබා දී තිබුණු අතර, 2020 දෙසැම්බර් 31 දිනට මුළු අක්‍රීය ණය ශේෂය රු.22,989,757 ක් වූ අතර, ගනුදෙනුකරුගේ ආදායම පිළිබඳ නිසි ඇගයීමක් සිදු නොකිරීම, ණය අය කරගැනීමේ ක්‍රියාවලියේ ප්‍රමාදය, අත්පත් කරගැනීමේ උත්සාහය අසාර්ථක වීම (led to fail the seizing attempt) ඊට හේතු වූ බව නිරීක්ෂණය විය.

ශාඛාව විසින් ගනුදෙනුකරුවන්ගෙන් කල් බදු කුලිය අයකර ගැනීමට ගත් උත්සාහයන් කිහිපයකින් පසුව කල්බදු අවසන් කිරීමේ ක්‍රියාවලිය ආරම්භ කරන ලදී. අවසන් කිරීමේ නිවේදන, අවසන් කිරීම් සහ සිස් කර ගැනීමේ නියෝග පහත පරිදි නිකුත් කරන ලදී. මෙම ගනුදෙනුකරුවන් මෙම අයකර ගැනීම් ක්‍රියාමාර්ග කිසිවකට ධනාත්මකව ප්‍රතිචාර දැක්වූයේ නැත. කිහිපවරක් උත්සාහ කළත්, වාහනය නැවත

ඉදිරියේදී මෙවැනි තත්වයන් ඇති නොවීමට සුදුසු ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතුය.

ලබාගැනීමට සිසර්ස්ලාට නොහැකි විය. එන්තරවාසි යැවීමෙන් අනතුරුව නීතිමය කටයුතු ආරම්භ කර ඇත.

(ඇ) ශාඛාව විසින් 2017 ඔක්තෝබර් 20 වන දින රු. 8,450,000 ක කල්බදු පහසුකමක් ලබාදී තිබුණු අතර, පසුව ගනුදෙනුකරුගේ ආදායම තුසුදුසු ලෙස ඇගයීම හේතුවෙන් 2018 දෙසැම්බර් 18 දින එය අක්‍රීය ණය යටතේ වර්ගීකරණය කර තිබුණි. 2020 දෙසැම්බර් 31 දිනට හිඟ ශේෂය රු. 11,573,229 ක් වී තිබුණි.

2013 සිට අයදුම්කරු palmtop ගනුදෙනුකරුවකු වන අතර, පළමු ඇපකරුට 2010 සිට බැංකු සබඳතාවක් ද ඇත. ගනුදෙනුකරුගේ දෛනික ආදායම් වාර්තා පරීක්ෂා කිරීමෙන් පසු සහ ව්‍යාපාර ආදායම පිළිබඳ භෞතික නිරීක්ෂණ සලකා බලනු ලැබේ. පාමිටොප් තැන්පතු හැර වෙනත් කිසිදු ලේඛනමය සාක්ෂියක් ශාඛාව විසින් ලබාගෙන නොමැත. කෙසේවුවද, අනාගතයේදී සිදුවන සාවද්‍ය ආදායම් ඇගයීම් වළක්වා ගැනීම සඳහා බැංකුව විසින් පුහුණු කිරීම් හරහා ශාඛා ආදායම් ඇගයීම් ක්‍රියාවලිය ශක්තිමත් කර ඇත.

ලිසිං පහසුකම ලබාදීමට පෙර පාරිභෝගික ආදායම් මාර්ග නිසි ලෙස ඇගයීමට ලක්කළ යුතු අතර හිඟ ශේෂය අයකර ගැනීමට පියවර ගත යුතුය.

(iii) ණය සහ අත්තිකාරම් - සේවක අර්ථසාධක අරමුදලට එරෙහිව ණය (EPF)

විගණන නිරීක්ෂණය -----	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම -----	නිර්දේශය -----
<p>2020 දෙසැම්බර් 31 දින වන විට සේවක අර්ථසාධක අරමුදලට එරෙහිව ණය (EPF) ලබා දී ඇති මුළු ණයවල වටිනාකම රු. මිලියන 11,085 ක් වූ අතර එයින් රු. මිලියන 7,334 ක් අක්‍රීය ලෙස සලකනු ලැබූ අතර එය මුළු හිඟ මුදලෙන් සියයට 66.16 ක් නියෝජනය විය. කෙසේවුවද පෙර වසරට සාපේක්ෂව ඊපීඑන් ණය අක්‍රීය අනුපාතය සියයට 6.86 කින් වැඩි වී තිබුණි. 2020 දෙසැම්බර් 31 දිනට සේවක අර්ථසාධක අරමුදලට එරෙහිව ලබාදුන් ණය රු.176,074,165 ක් දින 540 කට වැඩි කාලයක් හිඟව පැවතුණි.</p>	<p>Covid-19 වසංගත තත්ත්වය හේතුවෙන් බොහෝ සේවකයින්ගේ ආදායම් මාර්ගවලට බලපෑම් එල්ල වී ඇත. කෙසේ වුවද, අපට අර්ථසාධක අරමුදල (EPF) හරහා හිමිකම් පෑමෙන් හිඟ මුදල් අයකර ගැනීමට හැකිවනු ඇත. තත්ත්වය යථා තත්ත්වයට පත් වූ විට, අපි සාමාන්‍ය අයකර ගැනීමේ ක්‍රියාවලියට සමඟ අයකර ගැනීම අනුගමනය කරන්නෙමු.</p>	<p>මෙම ණය අයකර ගැනීමට අවශ්‍ය පියවර ගන්න.</p>

(iv) හයිඩ් පාර්ක් කෝන්ට්‍රි ඇති සුවිශේෂී ණය මධ්‍යස්ථානය

විගණන නිරීක්ෂණය -----	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම -----	නිර්දේශය -----
<p>නිවාස උකස් ණය, අර්ථසාධක අරමුදලට එරෙහිව ණය (ඊපීඑන්) සහ ව්‍යාපාර ණය කාණ්ඩය යටතේ රු. මිලියන 5 කට වැඩි ණය ලබා දීම සඳහා හයිඩ් පාර්ක් කෝන්ට්‍රි හි සුවිශේෂී ණය මධ්‍යස්ථානය 2017</p>		

අගෝස්තු 02 දින විවෘත කරන ලදී. මේ සම්බන්ධයෙන් පහත දැක්වෙන නිරීක්ෂණ සිදු කරනු ලැබේ.

(අ) සුවිශේෂී ණය මධ්‍යස්ථානයක් ඉදිකිරීම සඳහා බැංකුව රු. 3,151,051 ක් වියදම් කර තිබුණද, 2019 දෙසැම්බර් 31 දින දක්වා ලබා දී තිබුණේ රු. මිලියන 284 ක් වූ ණය සංඛ්‍යාව 10 ක් පමණි. පසුව සේවා මධ්‍යස්ථානයේ කටයුතු නතර කරන ලද අතර, ඉහත ණය මධ්‍යස්ථානයෙන් අපේක්ෂිත රු. මිලියන 2,000 ක ඉලක්කය සපුරා ගැනීමට බැංකුව අපොහොසත් වී තිබුණි.

ගනුදෙනුකරුවන්ගේ ප්‍රතිචාර නොමැතිකම හේතුවෙන් මූලික අරමුණ ඉටුකර ගැනීමට නොහැකිවිය. මෙම ඒකකය 2017 අගෝස්තු මාසයේදී විවෘත කරන ලද අතර, සේවාව අවසන් කරන ලදී. 2018 මැද භාගයේදී අනුයුක්ත කරන ලද නිලධාරීන් මාරු කරන ලදී.

මෙම ආකාරයේ තීරණ ගැනීමට පෙර නිසි ශක්‍යතා අධ්‍යයනයක් කළ යුතුය.

(ආ) 2019 ඉලක්ක සපුරාගැනීම සහ පෙර වසරේ හිඟ ඉලක්ක හැකි තරම් සපුරාගැනීම සඳහා බැංකුව විසින් ඉහත මධ්‍යස්ථානය 2019 අප්‍රේල් 04 දින "ඉහළ පාරිභෝගිකයන් වෙනුවෙන් EPF සහ ව්‍යාපාරණය ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා දක්ෂ, පළපුරුදු සහ පුහුණු කාර්ය මණ්ඩලයක් බඳවාගනිමින් ණය අලෙවිකරණ ඒකකය" ලෙස නැවත නම් කර තිබුණු අතර, ණය අලෙවිකරණ ඒකකය යටතේ ඉලක්ක ගත ණය 2019 වර්ෂය තුළ රුපියල් මිලියන 1,500 ක් විය. කෙසේවුවද, බැංකුවට ඉහත ඉලක්ක වලින් අත්පත් කර ගැනීමට හැකි වූයේ සියයට 1.52 ක් (රු.මිලියන 22.81) පමණි. මෙම ණය අලෙවිකරණ ඒකකය 2019 නොවැම්බර් 29 දින සිට ක්‍රියාත්මක වන පරිදි විසුරුවාහරින ලද අතර, 2019 දෙසැම්බර් 02 දින සිට අක්‍රියව පැවතුණි. මෙම මධ්‍යස්ථානය ක්‍රියාත්මක කිරීමට පෙර බැංකුව ශක්‍යතා අධ්‍යයනයක් සිදුකර නොමැති බව අනාවරණය විය. වර්තමානයේ මෙම පරිශ්‍රය හයිඩ්පාර්ක් කෝනර් ශාඛාවේ ගබඩාවක් ලෙස භාවිතාවේ.

දැනට තක්සේරු නිලධාරීන් මෙම පරිශ්‍රය භාවිතා කරයි.

අනපේක්ෂිත ඉලක්ක වළක්වා ගැනීම සඳහා සුදුසු ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතුය.

3.4 මතභේදයට තුඩුදෙන ගනුදෙනු

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>2015 ජුනි 17 දිනැති අංක පීඊඩී 3/2015 දරන චක්‍රලේඛයට අනුව (සභාපති, විධායක සහ විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂවරුන්ට දීමනා සහ නිරීක්ෂකයන්) මුදල් අමාත්‍යාංශය විසින් නිවාස සංවර්ධන මූල්‍ය සංස්ථා බැංකුව "අනෙකුත් රාජ්‍ය සතු ව්‍යවසාය" (SOEs) කාණ්ඩය යටතේ වර්ගීකරණය කරන ලදී. කෙසේවුවද, ශ්‍රී ලංකා නිවාස සංවර්ධන මූල්‍ය සංස්ථාව (සංශෝධන) පනතේ (2003 අංක 15</p>	<p>අප පාලනය වන්නේ 1997 අංක 7 දරන නිවාස සංවර්ධන සංස්ථා (HDFC) පනත සහ 2003 අංක 15 සංශෝධිත පනත මගිනි. පෙර පිළිතුරුවල සඳහන් පරිදි බැංකුවේ නිලධාරීන්ගේ වැටුප් සහ දීමනා නියම කිරීමට සහ වෙනස් කිරීමට මණ්ඩලය නිසි බලධාරියා වේ. මේ සම්බන්ධ ලිඛිත ලේඛනය ඉදිරි අනාගතයේදී ඉදිරිපත් කිරීමට අපි උත්සාහ කරමු.</p>	<p>සඳහන් කර ඇති දිශාවට අනුකූල විය යුතුය.</p>

දරන) 8 වැනි වගන්තිය ප්‍රකාරව, අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩලය බැංකුවේ නිලධාරීන්ගේ දීමනා වැටුප් නියම කිරීමට සහ වෙනස් කිරීමට නිසිබලධාරියා වන බව විගණනයට බැංකුව සිය මතය ප්‍රකාශ කර තිබුණි. තවද, "පාර්ලිමේන්තු පනතක් මගින් වකුලේඛවල උපදෙස් අභිබවා යන බැවින් PED වකුලේඛ මත පදනම් වූ විගණන විමසුම් වලංගු නොවන" බව බැංකුව ඔවුන්ගේ පිළිතුරෙහි ප්‍රකාශ කර තිබුණද, 2015 මැයි 25 දිනැති අංක 1/2015 රාජ්‍ය ව්‍යවසාය වකුලේඛය අභිබවා යාම සඳහා රේඛීය අමාත්‍යාංශයේ අනුමැතිය සහ භාණ්ඩාගාරයේ එකඟතාව ලබානොගෙන බැංකුව ගමන් දීමනා ගෙවා ඇති බව නිරීක්ෂණය වූ අතර, පසුගිය වසර තුනක විගණන වලදී මෙම කරුණු පෙන්වාදී තිබුණි.

3.5 මානව සම්පත් කළමනාකරණය

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>(අ)2003 ජුනි 02 දිනැති රාජ්‍ය ව්‍යවසාය දෙපාර්තමේන්තුවේ වකුලේඛ අංක පීඊඩී 12 හි 09 වන පරිච්ඡේද 9.2(ආ) සහ (ඇ) වගන්තියට අනුව සෑම ආයතනයකටම අනුමත සේවක සංඛ්‍යාවක් සහිත සංවිධාන සටහනක් තිබිය යුතු අතර, එය මහා භාණ්ඩාගාරයේ ලියාපදිංචි කළ යුතුය. කෙසේවුවද, මහා භාණ්ඩාගාරයේ අනුමැතිය බැංකුව විසින් ලබාගෙන නොතිබුණි.</p>	<p>1997 අංක 7 දරන HDFC පනත මගින් අප පාලනය වන අතර, 2003 අංක 15 දරන පනත සංශෝධනය කරන ලදී. ඒ අනුව ආයතන සංවිධාන සටහන සහ සේවක සංඛ්‍යාව අනුමත කිරීමට මණ්ඩලයට බලය ඇත. මණ්ඩලය විසින් අනුමත කරන ලද (Approved Cardre) සේවක සංඛ්‍යාවක් ඇත. කරුණාකර අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල (Minute) තීරණ අංක 06/08/HR/2018 බලන්න.</p>	<p>වකුලේඛයට අනුව ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමට අවශ්‍ය පියවර ගත යුතුය.</p>
<p>(ආ)රාජ්‍ය ව්‍යවසාය දෙපාර්තමේන්තුවේ වකුලේඛ අංක පීඊඩී 12 හි 9.3.1 වගන්තියට අනුව, සෑම රාජ්‍ය ව්‍යවසායක්ම එක් එක් තනතුර සඳහා බඳවා ගැනීමේ හා උසස් කිරීමේ යෝජනා ක්‍රම තිබිය යුතු අතර එය අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය හා සුදුසු අමාත්‍යාංශය විසින් මහා භාණ්ඩාගාරයේ එකඟතාවයෙන් අනුමත කළ යුතු වුවත් බැංකුව එම අවශ්‍යතාවයන්ට අනුකූල වී නොතිබුණි.</p>	<p>1997 අංක 7 දරන HDFC පනත සහ 2003 අංක 15 සංශෝධිත පනත මගින් අප පාලනය වේ. PED වකුලේඛ මත පදනම් වූ විගණන විමසුම් වලංගු නොවේ. පාර්ලිමේන්තු පනතක් මගින් වකුලේඛ වල ඇති උපදෙස් අභිබවායන බැවිනි. මේ සම්බන්ධ ලිඛිත ලේඛන නුදුරු අනාගතයේදී ඉදිරිපත් කිරීමට අපි උත්සාහ කරමු.</p>	<p>උපුටා දක්වන ලද දිශාව පිළිපැදීම සඳහා අවශ්‍ය පියවර ගන්න.</p>